

Fritscha Reutera
apfasihwufchana.

No

S. Sieventhal.

J. Brigadera,
gramata un rakstamleeta
pahrdotawa,
Rigā (Berga basarā).

Jelgawā,

druffabts pee J. B. Steffenhagen un debla.

1875.

No zensures atvechlehts. Rihgā, 27. Januar 1875.

J. Brigadera,
 grahmatu un rakstamleeta
 pahrdotawa,
 Rigā (Berga basarā).

Pirmsch koabsahm atwerscht' a33's in pasawerr;
 Peehtsch koabsahm aiswerscht' a33's in nasawerr!

eju jau labbi šafaaudseejs jauneklīs, beju jau ap-
 šafkraidejs ap pasauki šchur in tur, beju šowu
 galweu guldinawš spēlwinu meihštumūs ih seer-
 najūs; a nu jau man napatikka seernaju ziffas.
 Mofinam sentščukam maišes rizzena aptrihpta ar
 štokku, gir gorda, a augumā pašastihpuščam jau-
 neklam izapta suhšs wahl gordoāka.

Dseerdewu ka lauteri runnawa: „Jam wajagihš apšafihwuht,“
 as ottonihš duhmawu: „Wajagihš apšaduhmaht.“ — Duhmas
 ap apšafihwufchanu šafarintschujā rintschu rintščihm. Dihnahm
 in naktihm nuhšapūhleēju duhmadams ap lauleibu. Gribbaht
 man gribbihš lauleibas, in worr gon dreihšchi tur ihšōāht widdā,
 a kad apšakrauši us šokla šihwu, mošč gon bolta in šorkona, a
 mošč ih šchpetna in šūhra, nošč turku pipars, — tur tu juh
 nuhkratteiši nuh šokla, tur tu pašasprausi wakkā nuh jahš nog-
 gihm? A kad ottonihš pa biščkam apšaduhmawu par kruzgera
 mūhšch mūhšcheigihm zūhku- in awanu-zeppeščihm, in ka munna
 uštuba iššafšott kai Oddumam paradeise bešč Išwas, in kad
 munnihm kralihm in tūhšahm puhšenas in puhgas nuhtrūhšt,
 in luhšainu peerštenu nawa, kas laj jahš daščūhij, tad jau pa
 biščkam beja jašokka: „Wis jau wajagihš apšafihwuht,“ a nu
 ottonihš prōāhta zilweeki runnawa: „Nawajagihš škriht, kai
 zeerzenam palnūs, wajagihš apšaduhmōāht.“ — Dseihws tōāhr-
 penšč kuhā ihleihds nawarr biūht tif nuhšakommows, zil as
 nuhšakommows ar duhmahm ap lauleibu, a kommawuht i motti
 golwā jaw pa biščkam ihšafeermowufchi. — In tā man uštubā
 šeehšuhht in duhmawuht, šatimšt woffors. As pih-šafleehjš
 šoahjas, pašajemmu peihpi, palnus iškratteejs pihšabōāhšču to-
 baka peihpē, pašemmu šchiltowas, frommu in puhšu in tad ihšā-
 schkeehšs gūini, ihšōāhšču peihpes tšchiboku muttē ais juhbihm,
 aiskurrinawš peihpi išeimu pa dohrihm ōāhra in pašafšottu laika.

Dährâ freiht sñihdsenfch nuh aufchēnes, a wiffur gir klufsums, til warr dseerdeht, fa nataht rogowas pa bischkam ihfatscheihst. — Eis beja Sihmas swahtku wofforâ. A man wihnam poscham ustubâ feehschuht palikka gersch laifs, in ih dährâ gir gersch laifs. Kuh laj dorru ar geru laifu? — Dährâ atfawahfinaws pāduhmarwâ: ihfchu ottonihš widdâ, atfaseehschu pih luhga. — Nu labbi. — Atfasehds rauguhs pa luhga rühti uš dähru in ihraugu kohrpriku. Eis gir bejs meschâ in gir atfaweds kuplu egleiti uš tscheihstuschahm ragawenahm. „Wot, plenders,“ — tis wöährdinsch man nateishoām issawehele pa meehles gollu, — „jam beja man paschüht jaunus soāhbokus uš swahtfihm, a jis pasawosoi pa meschu deehl egleites. — Jis laj schühi kotsch kod schühdams, wis paschühi schourus soāhbokus, in jis man ar schaurihm soāhbokihm koāhju peerstus nosch spraudin pih sprauds ar warschazihm in punnihm, kas soāhpin soāhp, in man jastibboj. Turpsch as jam dorba naduhfchu.“ — As uš kohrprika ihfaskaits, pih-fazeehls nuh krahsfla issihpu ruhkas, issaflaikuhš in nuhsajchoāhwawuhs, wahl pasastöāhwu pih luhga; a man pa wiffihm kaulihm schahrpuni in teerponi poāhrftrihm. Jhduhmarwâ: „Ali nabühš dasafittuschî ihnoāhschî? — Jhnoāhschî? — Kâ nabaja büht ihnoāhschihm? — Soāhboki sapleihfuschî in ar tuh wilnu, kuh as wazzajai Bohrbulai ihdewu, jih fowas poschas setsches isloāhpa, a munnas setsches besch dibbana, koāhju peerstî in papeehschî nuh setschehm issasprauduschî, ais soltuma nawarr pasagloāhbt.“ — Nu jau timfa nakts, man gribbihš ihdagt swezzi, — nawarru atfatikt gūnsreihku. Te beja, nasinnu tur palikka schiltowas, froms in puhš; groāhbawu, groāhbawu pa timfu, kohpsch dabuju. Nu ihfashkeihls gūni, fatschuppinaws kroāhfnš prihschâ uhgleites, ihfapühfchuhs gūni, skangaleihts ruhkâ turrüht dagg, — raudseichu swezzi. Lukturs gir, a swezjes nawa. Til ih bej! A munna fainnieze, weehwera atraitre Bohrbula, aissfreeschjuse noāhburgūs, skappa atflahgas beehriniu ihfaboāhsuse stuhtele in pajahmuse leihdsî. — Toāhdūs gadejumūs gir flaischki, kad kotsch koāhds gir pih ruhkas, kuh warr praworni faboāhrt in issunneih. A nu nawa nawihna pih ruhkas. Kuh laj nu dorru? — Nu labbi. — As ottonihš dagoāhju pih luhga in rauguhs zaur rühti.

Kohrprika ustubexâ gūns speihd pa luhgu dährâ. A paustubenu warr dseehrdahst sñihklus in lusteigas prihzas; a radshat naworr rikâ, ais tuh, fa luhdsenam gardeni gir aishwillti prihschâ. — „Na, pasastott kohrpriku! Jam gir ih gardeni ar kuh luhgu aiskoāhrt!“ — Munnam luhgam gardenu nawa. Wazza Bohrbula namoāht pataiseiht gardenus. Jih reis beja aissihpuse luhgu ar gardeni, a noāhburgi apfasmeehja in suhbuwa, fa as assuht luhgu ar bahrnu traklinihm aissihps, in tad tas man napatikka in as juhs nuhroāhwu nuhst nuh luhga. A nu man apfasstraideja

dusmas ap feerdi, sa jam gir gardeni. Jis dseihwu kai baruns, a soahbokus paschüht man nawarr, — in man jafeesch timfä ar wiffihm ihnoahschihm golwä in wahdarä. — Nu labbi. — As fasaspirrinaws ihfchu oährä pa dohrihm. Jsgoahjs oährä paduhmawu: „Pastoj, as tam kohrpnikam fapeihfchu bisi, ihfchu pih jah widdä!“ Nu labbi. —

Kad ihgoahwu kohrpnika ustubä, tad tur beja us golda usspraufta egleite, in sarreni apspraufti ar swezzehm kas ihdagtas speihd kai swaigsneites, — kohrpnika Karluks in Krischuks pühsch stabbuleites, in Juscha in Zukuscha pasaprihawa par mosinu Maruschku, kas ruhzenas issihpuse us tahm swezzeitehm nohrsch in aissallihds, in ar soahjenahm pa moähtas fleehpi padonzoj; — beehrniensch wahl mosinensch, til jaw moäht, kai pa greihdas weersu us wiffihm tschatrihm paroahpawuht. Kohrpnika fihwina atlikuse ratteni foktä, apfaseehjuse boltu prihschkautu in apfaköahruse basneizas lofftotu ap plazjihm, smeihnöadama pasafmej par fowihm lusteigihm bahrnenihm, in mosajai Maruschkai ar dwihli nuhflauka mutti, kas nuhsafmullesje peehperkuhku seihschuht. Kohrpniks fowus oahmarus in eihlanus us galdena aissloahjs ar oahdas prihschkarramu, gir apfawilzs jaunus tuppeles soahjäs in feesch pih kroahfns ar gerköahtha peihpi subbüs, in trauzensch ar ollu jam us galdena prihschkä.

Na, te laj nu ihnoahjs widdä, ali laj barruhs? — Man dusmas atfasoahja ais dohrihm. Nawarreeju zittoadi, beja jafokka: „Lobwaffor! Man ihfagribbeeja pasaweehrt mosu bahrniku prihjas, ais kuh jih te pasalustej.“ — Na, nu man isroahda wiffas lihtinas, peehperkuhkus, oahbukus, septenus peihrogus iszaptus nuh kwihfchu beidalatihm miltihm, seerdsenu ar joahtraiku, tis gir iszaptus nuh fukkura. Kohrpniks pihsafleehjs nu krahsla, tuh joahtraiku in seergu, pih-fihthu pih egleites sorra man isroahda in fokka: „Gir wazza prezze, jaw treihg goddi affam iswiltuschki, a schuhreis seerdsinensch besch astes. Krischuks seerdsinam asteiti ar subbihm nuhkuhds, moahtei naradsuht. — Pag, tu man, naröahtnajs,“ tä jis ar peerkstu kratteidams Krischuka roahj. — Man wahl gribbihs pih kohrpnika pasafaweehrt, — te man slihkas skrihn par appaschkas lühpu, in ihnoahschki man faskrihn golwä in speehdejs apfatinn ap feerdi, man palikka nalabbi. — A kad kohrpniks man isroahda Oddumu in Jhwu, kas wahl nabeja grahküs frittuschi, iszaptus nuh kwihfchu beihdalatihm miltihm in nuhtrihptus ar dsaltanu speihgukudamu fukkuru, in kad kohrpniks guhdbeihjigi in pasemmeigi apfasoahj waztahwa Odduma prihschkä, kas wiffu zilwaku tahws gir, in kad Karluks in Krischuks fapühsch stabbuleites, tad man seerds ihfaktorfa karschki, sab man biühthe brühte toahda poscha kai waztahwam Oddumam, na iszapta, — a dseihwa. In tis Karluks in Krischuks pühsch in

pühfch in stabbulej. — Seerds man pilna duhmaruht ap brühti, aufs pilnas ar stabbulu atskannahm, a pa golwu man ihnoähfchi drockahs. Kohrpniks zilwaks pamannejs ka man gir grüht, aismadd manni us munnu ustubu. Ustuba timfa. Proffa man kohrpniks waj nawa man spitschku ar kuh güni ihwilt? As jam atbilschu: „Wühtin büht man gir wifs, a Dihwixfch in wazza Bohrbula sinna fur kas gir ihboähsts in fur juhs warr atrastj.“ Kohrpniks atfanass nuh fawas ustubas güni ar swezzi in tad paleihds man soähbokus nuhwilt, in aptschuppinaaws soähjas fokka: „Roähjas gir famirkuschas, schtodda, schtodda, ka jaunaji soähbaki naw gottowi, wihns jau gir paschühts a uhtra nawarreeju dabeigt. Tad man paleihdseejs ihfaroähpt gultâ fokka: „Wajagihds druppanexu pagaideiht, munna jihwixa Zums atnesseihds pabischkam forsta tschaja, tis ihnoähfchus isdseihds nuh golwas oährâ. — Tâ ih bej. — Tschaju ihfastreehbu gon, a nu ihfoähku mohrguht, in tad diwi neddelas fagullechju besch atjahgas, in nasinnu nituh skaidri pastoähsteiht.

Beja jafamohrgu dsiklûs fapinûs. Mohrgowu ka munna ustubena gir pih-fasprauduse ar egleitehm, pih kotras egleites beja pih-faktoährufchi iszapti joähtriki ar seergihm in zitti seergi beja besch astes, in bahrniri stabbulewa in danzowa in man beja wihnâ ruhkâ fapleihfs soähboks in uhtrâ wazza setfche ar zauru dibbanu, in nuh egleitehm güns lihfmixas man speihfch azzis, in kad as us tihm bahrnihm fokku: „Bahrniri Jühfu tahws laj bühs muns kohrpniks, as zittam kohrpnikam naduhfchu soähbakus schüht,“ tad dseerschu behrnus dñhscham:

„Schühtj, da paschiuhj soähbazenu!

„Kas laj paschühtj soähbazenu?

„Soähtscham miggâ nasall soähjas,

„Wazzam puischam solt gir moähjâs.“

In tad ottonihds mohrgowu, ka tam fillum-soählu puhdam aistroähfnê tikka daguns, asz in mutte. Zis us manni pasastott in atschihps lühpas irgawoahs, in munna ustuba pihkrauta ar fapleisufschihm soähbokihm, in kohrpniks juhs safar luhgam par gardenehm. Gultas soähj-gallê diwi proworni boährsdaini soähge mollu, in wazza Bohrbula ihfastprihduse donzoi pa ustubu. Ottonihds ihraugu poproähwu dseehrwezu uhgu, in kad ar peerfstihm tu fahnihbu, tad tis gir kristtahwa Matteihfa daguns. —

Roähdâ nakti dseerschu pa mohrgihm, ka tepat soähjgalli djeehlus soähgej. As asz attaisejs mollâ apfastottu, fur asfu? — Asfu tepat fowâ gultâ, swezzeite dagg us galdena. A kristtahws Matteihfs isfastihps us krahflihm gultas soähjgallê, apsafeds ar fofschutu spollwas pussi us oähru, besch apduhma kroähz in kroähz. Zis beja jihfchi, jihfchi aismids. As juh pasauzu: „Kristtahw Matteihfs!“ Zis nadseersch. As ottonihds: „Kristtahw Matteihfs!“ Nu jis

dseersch. As jam prassu: „Kristtahw Matteihs, fur kohrpniks?“
 Zis atsoffa: „„Puischkin, — jis manni sau par puischkinu,
 tapot kai Ertshuks fowu boltu eehrseli par kummelu, kas jau
 22 gaddi wazs, — „Puischkin, ali jaw atkonih8 pa mohrgihm
 runnau, kà tew wajagih8 nuh kohrpnika? Zis tew rifuh launa
 nadarreja.““ Zis parunnaw8 atfastihp sam spolwaina koschuka.
 As ottonih8 wajawu: „Kristteht Matteihs, ali tis gir mohrgi,
 ali tihsa, ka wazjihm puischihm Sihmasfwahtku wokforà salkas
 egleites nawojaga?“ Zis sam koschuka atbilsch. — „„Puischkin,
 kuh tu bleehnas mohrschti? pasagull mihreigi.““ As atkonih8:
 „Kristtahw Matteihs, ali as jihchi flims gulleehju?“ „„Of, tuh
 jau pots Dihw8 sinna, ka tu munnu puischkenia, jihchi, jihchi
 flims effi,““ tai runnoadams jis pihfaflihn foahjäs, danöah8 pih
 manni in tad ar krafla pihdurfni a88 nuhflauzejs us manni weehr-
 damih8 soffa: „„Of, tu munnu puischkenia!““ in tad fowu ruhtu
 man us pihres uslize: „„Of, paldih8, paldih8 scheehligam Dihwam!
 mosch nu tu dseihwufi,““ u nu jis rausch prihzas ossoras in tad
 ottonih8 a88 nuhfaflauzejs manni wajaj: „„Puischkin, ali tu
 manni paseihsti? As tows kristahws Matteihs, a muns daguns
 nawa wis dseehrweeru uhga. Baffar nakt tu munnu dagunu
 diwihm foahgihm gribbeeji nuhraut par dseehrweera uhgu.““ Tä
 kristahws manni weehrdamih8 runnai in rausch in ossoras flouka.

Nu, paldih8 Dihwinam flimmeibai danöahze gols, a nu man
 zittas proahzas ihfasoahka. Beju gluschi nuhfabeids8, nabeja
 spahka xi pasagriht us uhtrajihm foahnihm. A tik jaw a88 pa-
 sapleesch wallä, te Bohrbula ar puhdena in karuhteiti pih manni
 floah8, smelt nuh puhdena ausu putrenu in spihdin spihsch ar
 gwaltu: „Gehdiht, eehdiht, ka ne eefiht, natifäht waffali.“
 Dih manni nuhmuhzeja ar eehshanu; tik jaw ih jah gribbeeja,
 laj a88 biühtu waffals.

Peehtsch nazik dihnahm jau isafleehju nuh gultas, a pa-ih8
 nabeja spahka. Wokforà kristahws Matteihs in a88, abbi feeh-
 scham pih galdena; jis man pastöahsta schuh, pastöahsta tuh, a
 peehtschöat pihtrühka walludas. Seehscham abbi duhmadami. A
 munnas duhmas safareschgeja ap Sihmas-fwahtku egleiti. — Pa-
 duhmaw8 runnawu: „Kristteht Matteihs, ali nabiuh8 labbi, kad
 mas abbi diwi pabischkom apfa8ihwutumih8?“ Zis: „„Bleeh-
 nas! Ali tu duhmai kad a88 waktmeisters nuh karradihnasta atstaw-
 kà poährnöahz8, tad man beja audsah8 dahlus par usarim?““ —
 As: „Kristteht Matteihs, tu manni nasparuht; a88 na par tewi, a
 pots par sewi duhmawu: kad man biühtu fihwina, flaischka lobba
 fihwina, mudra, foahrteiga fihwina, pihkuhpeiga, apduhmeiga
 fihwina, in tad tu atnöah8tu pih mums dseihwuht.“ — Zis:
 „„Ali par bahrnaukli? Pasoffu tew paldih8; namöah8tu bahrnus
 aukluht.““ — As: „Kristteht Matteihs, na-afsu par tuh na ih-

duhmows; a man gribbihs apfasihwuht, ais tuh, ka Bohrbula naw flimriku kuhpeeja." — Jis man aschi pretti: „Man duhmaht, ka as tewi proworni apfuhpu, as pots tewi kuhpu.“ — As: „Kristteht Matteihs, ta narunnaj; paldihs, tu manni proworni apfuhpi; a fihwinas ruhzenas gir meihstakas.“ — Jis: „Puischkiy, ali tew jau kotsch foahda sinnama?“ — As: „Sinnahnt sinnu gon.“ — Jis: „Ali ji tewi gribb?“ — As: „Dis reds gir as tuh nasinnu.“ — Ru jis ar freifaju azzj pameerschkinaws fokka: „Tad jaw buhs kotsch foahda kundsene.“ — As: „Kotsch foahda kundsene nawa wis.“ — Jis ofkonih ar freifaju azzj pameerschkinaws fokka: „A nafruschu goddus gon jau buhs poahrlaiduse.“ — As ofkonih: „Na buht naw ta! Kristteht Matteihs, labbi buhtu, kad tu pots juh pasafkatteitu, — man poscham nawa spahka ar tewi lihdsi iht. Jih peehtsch pussidnas ap trim, us dseehrnawahm pastaigaj; in tu juh tuelen paseihfi, jih gir skaischkata par wissahm meitahm, in pih meehtela aptakles gir malns kuschkis pih-faktoahrs, in mosais sentfchus jai pih ruhkas.“ — Jis: „Ali tew gribbihs ar wissu sentfchi apfasihwuht?“ — As: „Kristteht, fur tew proahnts? Sentfchis gir jahs moahfas deehlinisch!“ — „Ru, nafaborr, nafaborr,“ fokka kristtahws, „kuh laj as warru sinnoahnt? moscham ji gir atraitne. Ru, buhs japa-ih, pasaweehrt!“ — Kristtahws aisiht.

Sam woffora atnoahnt atpatal kristtahws, pihfaboahsch peihpi ar tobaku, atfaseehds kurrina diuhmus puhsdams, a ni woahrdena nasokka. Man napateihl ka jis narunnaj, in as arr nasokku rikâ. Abbi diwi feehscham in peihpes kurrinodam. Man gribbihs sinnoahnt fur jis beja, nawarru nuhfaziehst, beja jarunnaj. As pih-fazeehls nuh krahsla nuhfastoahju jam foahniski, laj jis naworr man azzis pasaweehrt, proffu: „Kristtahw Matteihs, ali tu beji us dseernawu zella?“ — Jis atbilsch: „Beju.“ — As: „Ali tu juh redseeji?“ — Jis: „Redseew ih runnawu ar juh.“ — As: „Kristteht, fur tew proahnts? Wahl as pots ar juh na affu runnaws.“ — Jis: „Dis ta reds gir, bil tew, bil man ar juh beja japafarunnaj. Ali man ar fowas moahfas dahla brühti nawa breihw pafarunnoahnt?“ — As: „A jih wahl nawa munna brühte.“ — Jis: „Kad nawa, tad buhs.“ — In nu jis atfasihps krahsla atsweltenê istihp foahjas in tad fokka: „Man gribbihs tew pastoahsteiht, ihfaklauf: As eimu pa zellu, jih man noahnt ihpakkal. As nuhfastoahjs us juh pasafkottu; mosais sentfchis jai beja pih ruhkas, a tuh kuschki pih aptakles nadabuju radsahnt, tis mosch beja ais mugguras.“ — As: „Zif tu tur pasafkatteji?“ — Jis: „Kad man gribbihs pasafkatteiht, tad as fowas azz gluschi plofchas atpleehschu, — in nu as azz ispleehts us juh rauguh, — a jih azz nuhkarr us semmi, kai luhgam gar-

denus, in tad jih man paiht gerram, tad man pasaroâhd azzihm malns kuschkis kas jai pih-fakôâhrs pih apkafles in us ikfotra fuhlisha pasafust.“ — Us: „In tad tu juh redseehji?“ — Jis: „Redseewu, a pots rasnais gols wahl noâht peehtschôat.“ — Us: „Na, aki jih tew patikka?“ — Jis: „Patikka gon. Jih gir godna meita in jahs tikkumi man pateihk: — jai golwa nawa ihfaweihstijuse lofkatus in jai nawa gerri lindraki kas pasawalk ger semmi. Tih gir diwi proworni tikkumi, ais tuh tad fur dauds lofkotu fasafoâhruschi ap golwu, tur galwena wihgla un tuschka, ais tuh, ka nawa smadsxu widdâ, in fur lindraki pa semmi pasawalk, tur pa appaschu gir schleichbas, leikfas foâhjas. Prowornas foâhjas gir pots piermajs tikkums, seergihm us ftrihfchanu in sîhwirahm us dseihwes apfakuhpscham.“ — Us: „Mosch tew gir fowôadas duhmas?“ — Jis: „„As nika naduhmawu, a pasaklauf kas man tur pasagaddeja. Kad jih man ihprihschu iht, in as jai ihpakkal, tad as nuhsaneehms rauguhs nu pakkalas, in tad us jahs raugutihhs man beja jasoffa: „Wot, fur nasamaitoâhts raddeibas dorbs!“ Jih gir ritteiga, proworna meita.“ Nu wahl paduhmawu: beja japadseerd foâhda jai wolloda, aki gir lobba meehele, aki nawa par oâhtru. Tuh man wajagihhs jinnôâht. — Rab warratu ar juh pasarunôâht! — Nu labbi. — Us pih-fastoâhschu sam kuplaja uhsula, gaideischu kohpsch ji atpakkal noâht. Nawa na zil ilgi, jau ihraugu ka noâht. — Us mugguru atfaspiehds pih uhsula, groâhbawu ar ruhtu pa fwahrku toâhrbu, iswalku peihpi, a kad meitene pihzi fuhli nuh manni, tad as iswalka nuh toâhrbas schiltowas, a reisê ar schiltowahm israuju oâhrâ mazzexu ar feihku naudu. A leihds tif meitene man floâht, leihds as pasprûhdu mazzexu ar wassalu rubli feihkas warra naudas nuh peerstihm semmê, a nuh mazzena issabôâhrsta 100 warra kapeifu. — Nu as pih-falihhs pih semmes nuhsapûhsdams faloffu isboâhrsteitu naudu, a jih ihfaskott munnu nalaimi, tûhlex pih-fatuppst man pretti pih semmes in paleihds man falasseit naudu, ih mosais sentfchis paleihds lasseiht, — in tuh jau as gribbeju. — Us jai pasazzeju paldihs par jahs lobbu seerdi, in tad goâhjahm abbi leihdseeesch da kristzellehm.“ — Us: „Kristteht Matteihhs, man gribbihhs dseerdeht, kuh Jûhs runnowat?“ — Jis: „Ai kuh dauds narunnawam. Us jai pastoâhstu, ka as taws kristahws, in aki jih tewi paseihst, in ka tu dauds reiseehm pa schuh zeltu pastaigaj. Jih atsoffa: Kur laj man tih prihza, juh paseiht? Tad as jai iswaizawu, aki jih na-atfagôâhdaj jauna zilwaka ar dsaltanu zappuri, boltihm fwôâhrfihm, boltahm ûhsfahm in ihfaseermuwuschihm mottihm? Jih soffa, neh; wezzeigu weihru ar boltu apgahrbu jih redsejfi gon, a jauna neh. — Nu as jai pastoâhstu: Dis wezzeigais zilwaks gir jauns zilwaks, muns kristdahls. Nu mosenais sentfchs lusteigs

pasalazz us aufschku in ihfalkihds: „Tanten, tanten, tis biühs tis pots, nuh kà tu fazzaji, ka jis issfaskott kai peibrags pihnä ihmahrts. — Tad jai palikka waidsexi tit forkoni kai ruhšites, — as pasafmeehjs folku: Tis pots gon biühs.“

Jh man ihfahwöhwa pabifchkam afchni waigüs, ih as pallittu pabifchkam forkons. Man fahafstreehja dufmas us fristtahwu in as jam folku: „Krißtahw Matteihs, kad tew fowu mwähfas dahlu gribbihs issuhbuht, tad lobboak palihz mwähjäs.“ — Jis: „„Ali man tis jadseerd nuh tewi? — A man gribbihs sinndäht, ali jih apfaweibrudama tewi jamtu par weihru. — Na, kuh tu nu folk?““ As: „Krißtieht, aki tu jai waizawi?“ — Krißtahws diühmuß is muttes ispiühsdams folkta: „„Kursch dorbs man ruhkä goddahs, tuh as dadjanu da golla in faprwöhweja praworni in seini! As jai pawaizawu aki jih tewi paseihst kas tu toähds eßi? — Jih atbilsch man: „Kur laj as juh paseihstu, mosch jis gir dakters?“ As jai atbilschu: „„Laj Dihwirsch paglöähb, fur jam beja biüht par dakteri?““ Jih: „A mosch mihraspriedeejs?“ — As: „„Nawa!““ Jih: „A mosch skolniks, bahnu mwähzeitajs?“ — „„Nawa!““ — „A mosch böahrdsas dsinnejs? — „„Nawa!““ In nu as jai pasokku: „„Jis nawa rikas!““ — Nu jih folkta: „Kad jis nawa rikas, tad jau sinnu, kas jis gir; jis biühs weihrs, kas nuh fowas naudas dseihwu.“ — As jai folku: „„Nu jau pa bifchkam patrwöhpeji; nauda jam gir poscha liblaka prihza pasaulê, a eihstenas dseihwes köahrtas jam nawa. Tagdir jam gribbihs ihfwöhkt jaunu dseihwes köahrtu.““ — Jih proßa: „Kas tej par köahrtu?“ — Nu as taifchni pasokku: „„Lauleibas köahrtu.““ in tad as jai proßu, kuh laj jih par schuh köahrtu folkta. Jau ihprihfschu pöährduhmawu, kad jai, praffeitai, waidsexi nuhfaböahl, tad jih juh najams, a kad paliks forkoni, tad jih juh jams. In ritteigi, jih palikka tit forkona kai reihtha bloähsma pirmsch faules leehfschanas, in nuhsaleihkuse tschuppina ar peerkstihm ap senttscha zappureiti un tad pafleehjuse golwa us augfschu man pasafskott azzis, in pasafllanneise aisiht. A kas man beja jasinna deehl mannis poscha, tis palikka nasinnams.“ — „Kwöhda tew sinnaschana ap tewi poschu?“ tà as krißtahwam atsokku in ihfaskaits ihfakuhfschu fowas peihpes tschibukà. — Krißtahws pasafmeihn in atbilsch: — „„Man ihfagribbeeja sinnahst ali jih mwähkt suiws gordas iswöhreihst, tale tad as atwöhktu dseiwuht pih tewi.““ — Man schahrpuni pöährfahstreehja ap kaulihm kad apduhmawu, aki krißtahws tuh meitschu nameklej pats prihfsch few par fihwu. — Gir man wahl kuh pastwöhsteit. —

Beehfsch köähdam dihnahm jaw fahajuttu atsawöährdsinawws nuh flimmeibas, paprobawawu pasafstaigahst pa ustubu. — Paduhmawu, biühs ja-isiht wöhra pa lauku pasafstaigwöhst, a kauneigs

assu pa dseernowu zellu iht, ais tuh, sab man gaddetuh's ar juh tur fasatitt, tad nasinnawu, kuh man jai beju pastöahsteiht. Jhschu lobboät us asara krosta, kur sentfchi ar schliühtowahm pa lads weersu pasaschliühfai. Us turreni aisgöähjs, pasasfattejs atfagrihschu atpakkal da fruhgam. Dseerschu ka fruhgâ runnaj zilwaki; ih man gribbihs ih-ihht fruhgâ. As iheimu; ihgöähj's atfaseehschu us frahsla koftâ, a jau woffors gir fatimfs. As nuh sawa kattena ihraugu kristtahwu Matteifu. Jis pihgöähjs pih schinkas galdena uslihl kwartu naudas in pajem gloähseiti weihna, uslihl pihpazmit kapeifu gobbolu in pajemm suffura-peihragu. — Na, nu, kas tad tis? Jis nikod fruhgâ xi grascha na-atstöähj; kur jam schuhwoffor tit deweiga ruhka? Baj jam gribbihs kotsch köähdas bahrnixus paprihjinöäht in paniehlawuht? A na tä! — Jis ar gloähseiti in peihbroädseu ruhka dasaschliühz pih kundsenes, kas uhtrâ koftâ ais galdena feehsch in kur swezze dagg. Nu jis lobbajas köähjas söähbaka schnukkuru pastihp par pahdu us prihschku un tad walt tuh köähju ar wissu söähboku par treih's pahdas atpakkal in tad pots kai töähryensch pasaluhka kundsenes prihschkä. Kundsene nuh sawahm azjihm atwalk saltu gardeini, in — kuh ihraugu? Tih gir munna seltneite, muns ozzu jautumensch! — Man tühler palikka nalabbi ap feerdi. Duhmawu: Wonnogs laj sinna, tis wezzens ihfasprauds widdâ isjauks wissas munnas zerreibas! As ihfaskait's kristtahwam naradsuht, isleihschu nuh fruhga öährâ in aisawalku us mahjahm.

Jhleihds in atfaseehds timfâ usubâ as tit pafa-ohrschku pots sam fewi. Beehtschöäk atfawerr dohrs in ihnöähk widdâ kristtahws. Jis padew's „lobwoffor“ fokka: „Kuh të timfâ feehdi? Jhsaschkill guini!“ Kristtahws wahl nikod tit weehlu, nabeja pöährnöähjs möähjâs. As nuh frahsla pasazeels ihfchillu in ih-piühschu guini, a man pawissam napateihl ar kristtahwu runnöäht, as nawarru us jah na pasasfatteiht; jis man schuhwoffkar pawissam rihbeigs. — Jis fokka: „Kas tad tew nuhsatizs, kas tew laisch?“ — As jam struppi atsokku: „„Xi kas!““ Beehtschöäk apfaduhwawu ka jis muns möähtes bröähls, kuh man wajagihs zihnâ un guhdâ turreeht as jam fokku: „„Man nikas napateihl!““ — A muns möähtes bröähls gluschi lusteigi kai kummelsch kas ausu dabujs ihfaswihds: „A man wifs pateihl, — as ar juh dabuju pasatrihft.“ As jam atrahrschu: „„Deehl manni tu warri pasatrihft zif tew gribbihs.““ Nu jis gluhfchi nuhpihtai proffa: „Buischkin, kuh tuh noherdi, kas tew foklä aisamett's?“ — As: „„Jau as isafapnöawu, muns sapins pa gollam.““ — „Ai tew namos nasagribbihs?“ tä jis usagull's us frahsla atsweltenes, paschaun azs sam munna daguna nuhsaxeehms raugahs us manni in runnaj: „Dotta besch paweddiena nikam naw godna, As

pots tuh paweddienu odottas azzi ihweehrs uf tuh smolkafuh, in wiffihm funnihm bühthu ja pagouduj schahlobäs ka tis nanuhittu; a nu tew namos nafagribbihs?“ — As uf juh: „Kur laj man gribbihs? Ali tu, krisiteht duhmaj, laj as kosu faturru ais roggihm, in tu laj juh flauz? As pots ar juh na wöährdena na affu runnaws, a tew jau gir weihna gloähse in fuktura peihrogs, ar kuh tuh da semmei pafaklannejs juh pamtelawoj. Wiffi dseihwujufchi zilwaki sinna, ka piernsch köähjahm pots brühtgons ar fowu brühti fajarunnaj, a man beja feehst koftä in pafaweehrt, kopfch kristahws kai köährpensch luhjidamihs jai pihnaff foldanamus.“ — Kristahwam ihfadagg dufmas, jis ar ruhku uf golda fisdams uf manni weehrdamihs ihfaklihd: „Puischkin, wahl poschu peehdeju reis as tew pawajaju: ali tew gribbihs, ali tew nafagribbihs ar juh apfahwuh?“ — As struppi atbilschu: „Man nafagribbihs!“ — Nu jis usafuzs ar ruhkahm uf krahfla atsweltenes ilgi paduhmaws fokka: „Nu, labbi puischkin, ka tew nafagribbihs. Nu man wajagihs pafapühleet jahs guhdu nuh naflowas gloähbt. As pih jahs pafalühgfschu, laj jih ar manni poschu apfaweihrujahs.“ — Tu parunnaws kristahws dagöähjs pih köähfns mührena iskrotta palnus nuh peihpes, pajemm zappuri, usliht golwä, tad atfaplöähws attaisa dohrs in ais-ihht pruhjam.

A wot schtukki! Man duhmas ihköähka ftraidaleeht kai dunduri fihthä, kas nasinna pa kurru zaurumenu issafpraust döhrä. Paprihschku atfahsehds krahflä pafafmehju: ha, ha, ha Kristahwam 20 gaddu wairöäk na man, in jis ihfaduhmaws ispiühleet pühlexus pih ka man jaunakam puischam golwa ritterus matt. — Gribbihs, kab warratu praworai issafmieht, a feerds faploktu, nawarreeju garschi smihtih. Mutte gon issaplesch wotsch da auffsihm gon man gribbihs kab smihkli patuttinöätu feerdi, a dorr kuh gribb, smihkli nandöähf. Tad pihfazeehls nuh krahfla pajemmu fwezzi ruhkä in pafafkottu spihdscheli. Pafaweehrs pats fewi napasinnu ais namihra ap feerdi. Wiffas duhmas ap tuh wihn fahagrihsch: „Jis — jis — jis naschtukowuhs — jis ar juh apfahwuh!“

Nu par laumi ihköähf! Bohrbula ustubä. Pastoj, duhmaru mosch feerds paliks mihriga, kad as juh isböährfschu. Nu as nuhfafköähjs ustubas widdä fahajemmu böährtihs uf Bohrbula ihmeschelus makladams, ka ustuba na-ustuhpta, nafpuhdra, ka schuhdihn luhgu rühtheem fwihdri nanuhflauzeiti, in luhgi aissollufchi, ka ustubas köähfns labbi nakurrinata in ka subbi klabb nuh soltuma. Bohrbula ihköähf raudaht in ar prihschlauta stühreiti offaras flauzeiht, in nu naworru wairöäk böährtihs, dorr kuh gribb, — a feerds man breihnum namihrigu. — Nu pajemmu zappuri, bühs ja-ihht laika pabischtam pafaweehrt. Döhrä pühfsch soltais fihmels

fnihgu dsannadams, a man frühtis brihsmeigaki sihmela weehji ap feerdi fasagrihsch. Druppanenu pasastaigaws pa dāhru, sūhbus klabbnadams atsagrihschu atpaffak ustubā.

Schuhwoffor eehstin na-ehschu, ihfchu gullaht ar tufschu wahdaru, mosch warreeschu aismigt. Atfastihpu gultā. Mihgs na-nōāht, dorr kuh gribb! Zauru nakti nuhsakommowu ar duhmahm ap juh. Ta gir meitscha gudra in mudra kai bitteite, as besch jahs nawarru apsarimt, — in tad ottonihs duhmawu: aki as jai warru patilt? aki jai gribbesihs manni par weihru? — Zau gaili pasadsihd pirmu, uhtru in treschu reis, tad man ihfashauun proāhtā, ka ritteiga atbilde man biūhtu jadseersch nuh jahs poschas muttes.

Nu labbi. — Besch mihga nuhsawōährtejs wissu zauru nakti, pih-fasleehju nuh gultas. A nu jau sinnu, kas man gir jadorra. As soāhntambara dohrihm schkeerberu parweehrs pasautschu: „Bohrbul, Bohrbul!“ Jih nadseersch in pa mihgihm schōāhz in frōāhz. As attonihs fautschu: „Bohrbulex, Bohrbulex!“ Nu jih dseersch in fokta: „Tühlex, tühlex flauzejschu ustubu.“ Par breihtenu Bohrbulu isnōāht. Nu as jai fokku: „Bohrbulex, pajemm schuh rubli, pasasteids da scheihda buhdei in nuhsapeerz man pōāhri dsaltanu dāhdas zimdenu. Zimdenihm wajagihds dsaltanihm biūht in nuh meihfstas dāhdas.“ — Jih aisiht. — Nu labbi! — Nu as apfawalku iūhsas nuh smolkas malnas wodmol-las in soāhjās smalki istroāhdatus soāhbatus, apsalihku boltu frōāgenu, apfashnu seihscha lofftotu ap foklu, apfawalku westi, ihfabōāhschu stundeniku kreisajā westes toahrba, apfawalku mug-gurā jaunajuhds malnuhs fwoāhrkus, apfamauzu peerkstūs dsaltanuhds dāhdas zimdenus, usfasprauschu goltwā gardibbera zappuri, pasastottu spihdscheli, in tur ihraugu promorku puischkinu. — Tad wahl apfaskattejs ustubu, duhmawu: „Nu, ustubex, mosch ih tew dreihfchā laikā biūhs pabischam jauni fwoāhrki.“

Nu, labbi! — Nu man ja-ihst ger kristahwa Matteisfa ustubas dohrihm. A feerds man treis, nosch biūhtu kotsch soāhdu grahtu padarrejs. Paslabbinaws pih dohrihm ihnōāhtu pih jah widdā.

Man fowā miūhschā gir gaddijihds pasaulē fadseihwuht dauds breihnumu. Assu redseehjs weihru, kas gūni pa mutti nuhrej us dibbanu, assu redsejs ka zits pakullas pihfabōāhs muttē nuhrej, in peetschōāht seihschu bantes iswalk nuh fokla dāhrā, a toāhdus breihnumus wahl nabeju fadseihwuwds, soāhdas schuhreihst kristahwa ustubā ihraudseju.

Kristahws fasaproāhwejs toāhds pots kai as. Jh jam malni fwoāhrki muggurā, til apfalle gir fokta, jam dsaltani jauni zimdi nuh brihscha dāhdas, a munnī nuh dāhscha dāhdas; jam sam daguna feermajas iūhsas ger liuhpu kottihm nuhsakarr us semmi, a

munnas brübnajas ühsas gir nuhsuffkōatas nuh lühpu kottihm us aushm in ühsu galleri gir fahaspruhgawusch. — Man juh ihrauguhf iskritta zappure nuh ruhfas. Zappuri pazeehls as ihfaklihdju: „Krißtahw!“ — Jis man pretti: „„Puischkin, tà tew gribbihs?““ — As atklihdju: „Rà tew gribbihs?“ — Jis ottonihs atklihdj: „„Man tà gribbihs, fas tew nasagribbihs!““ Nu as jam ffaischki in meihleigi parunnawu: „Krißtcht Matteis, nu jaw man gribbihs! As atnōächtschu pih tewi meihlais Krißtahw, in man gribbihs pasalühgt tewi, tab tu ottonihs biühtu muns meihlais krißtahws.“ — Nu jis man azzis pasaweehrs nuhpihtai us manni runnaj: „„Krißdahl, kad tew nu gribbihs ar juh apfasihwuht, tad man tew jasokka, ka man gribbawahs brühtgona fwoährkūs fapaproähweiffcham pih tewi ais-ihf, tab tu manni radsadams pasastumtu us prihschku. Kopsch soldats beju, man gir sinnamš ka druppaneka pasastumfchandās in fapastubbinafchana, zilwaka firdei ihduhd prowornu ihfagribbeefchanohs us derreigahm pasafschkeerfchanahm,““ in tad jis fowu ruhku uslizz us munna plazza fokka: „Puischkin, kam man wajagihš tew zellā ihfastōächt? Dih meita gir dsimmusi xi prihschf koähda zitta kai tew, in jih gir godna in krihtna meita,“ in tà runnaws jis ar peerfstihm man ihknihb plazzá. As duhmawu: „Na, kad tu man plazzá knihb, tad jau wiš biühs labbi.“

Nu krißtahws isroähws weihna pudeleri prappi ihfalej weihnu gloähse in tad manni fauz: „Puischkin, atnōäch; schur, tew waja-gihš ihfaspirrinacht! Soff tu man, nuh kurra golla tu ihfoähfti?“ — As atbilschu: „„Dis tad reds gir, ka nawarru finnōächt nuh kurra golla foähft in ottonihs nuh kurra golla nasfoähft.““ Jis fokka: „Nu tad uszell fowu koähju te us krahfla.“ — As koähju uszeehls us krahfla pawajawu: „„Deehl kuh?““ — Nu jis atpuhgawows fiksneru ar kuh munnu ühsu gols ap soähbaku appuhgawuhts, fokka: „Tam tà wajagihš biüht. Tew jahš prihschlā wajagihš zellūs nuhfamest.“ — As pawajawu: „„A deehl kuh tu munnu ühsu gollu nuh soähboka atpuhgawowi?““ — Jis fokka: „Krißdahl, wissu kuh tu dorr, kuh tu dorr apduhmeigi in ar proähtu. Towas ühsas pih soähbottihm gir stingri isstihptas, a kad tu jahš prihschlā zellūs messihš, tad worr gadeitihš ka ühsas zella wihtā pōährpleihst, in tad tew gir naguhds in fauns.“ — In tad jis isjehme nuh flappa mosu groähmateru ar breihnum ffaischkühm woähkühm. — As us tihm woähkühm pasaweehrs in fapatrühzs ihfaklihdju: „„Krißtcht meihlais, tis gir Meihlestibas weehstnefs.““ — Jis fokka: „Man, krißdeehlex, fowā mühschā naw gadejihš fapapeiht par brühtganu, dehl tam, ka nabeja atfateihstejuse meehle, ar kuh fowas duhmas in jühtas guhdeigas meitas prihschlā isfoähsteiht; a is schita „Meihlestibas weehstnescha“ par pus stuindi worr ihfa-

woährzeit nu golwas meibleigus ihspihschameigus woährdus, kas brühtganam wajagihš sinnah, kad jis brühtes prihškâ uf zel-
 lhim nuhsamatt. Noähz schur pih golda, atfateehst trahflâ in
 jemm golwâ mosas perſchinas pateihkamus meibleigus woährdus,
 laj jih war nuhprast, ka tew jahš gribbihš par ſihwiru. Ali tu
 na affi dſeerdejs zil ſkaiſchti padſihd laſſteigollas brühtgans, a
 jah brühte ihwas sorru bihſumûs ihſatuppufe apduhmeigi klau-
 ſahš, in tühlen ſapruht peehrli ſagottowuht.“ — As groähma-
 tenu paſajehms ruhkâ ihſoähku lappenas pabiſchkam ſchkeerteiht,
 in tad juh atlizs uf golda ſokku: „Te nawa woährdi ſalitti pa
 munnai meehlei, man pateiht proworni ſkaidra Ratwihſchu wolludu
 a tur gir woährdi gluhschi apſagrishuſchi. A as jau ſinnu kuh
 darreiſchu; as jai ſkaidrâ Ratwihſchu wolluhdâ paſtoähſteihu kaš
 man ap ſeerdi, — in man ſchuhreih breihnum dauds ap ſeerdi.““
 „Rabbi, puiſchkin,“ tà jis, „in moſch tis gir wahl lobboäh! A nu
 naſakawej, eij! — a druppanix pagaidi, tew boltas banteites
 gollu, ar kuh kroähgena ap kaflu apſihä, par waſſalu ſpreihdi iſ-
 ſaſoähruſchi uf muguras, in tis nawa ſkaiſchti. Apgahrbs iſ-
 roähda noſſataja ſoährteibu ih naſoährteibu.““ Nu jis banteiſchu
 gollus ihtſchuppinoſs ais ſwoährku apkaſles ar plaukſtu man
 pihſitt pih plazzihm un tad ſokka: „Eij nu, kriſtdehlex, laj Dihws
 tew paleihdſ!“

As goähju. Iſgoähjs uf ihlas, atfaſkottu uf kriſtahwa luhgu.
 Jis luhgu atweehrs wollâ lobbas laimes man poſſok weehſej ar
 ſorkonu laſſatenu, in kad as pihzi, ſuhli paſpeehrs uf prihſchu
 atfaſkottu atpakkal, tad jis ašs ſatnihbs, noſch lihlaſas laimes
 man nuh paſkaſas ſchaun weerſü ar laſſatenu. Man baiſs, kab
 noähburgi namanneihthu ſoähdas runnas ſchuhreih man as kriſt-
 tahwn bejuſchas.

Nu gon warratu nuhſtoähſteit gerru poährſokku, — a lobboäh
 naſtoähſteihu. Tik tuh warru ſazzeiht, ka man ar juh runnajuht,
 beja jaturr ruhkâ ſchaurduks, ar tu ſwihdrus nuh pihres nuhſlau-
 zeiht, in wiſſihm kam guhda ſeerds kriihtis puſſchſina warru pa-
 ſazzeiht: Kad ſowâ mühſchâ tik wihnu poſchu reiſi eſſi brühtgons,
 tad gir iſpiknam dihgong; naduhd Dihwin, uhtru reiſ ihfaſtoäh
 pa brühtganu!

Beetſch puſuhtras ſtundes jau as atpakkal noähku, in prihza
 manni kuttina ap ſeerdi, in ſoähbofu papeehſchi reihbin reihbina
 ſoähjas paſperruht. Nawarru par launu jamt, kad wiſſi noähburgi
 ašs iſplahſchi uf manni paſaſloht in paſabreihnuj par munnihm
 gerrihm ſuhlihm. Moſcham wahl ſimts ſuhku da kriſtahwa uſtubai,
 tad jau ihraugu kriſtahwu — jis ruhkas atſapleehſt ſkrihn man
 pretti in klichdſ: „Puiſchkin, ſaturr mutti, ſaturr mutti! as jau
 wiſſu ſinnu, tik tu man paſokk: kod biühs ſoähſas?“ — As kriſt-
 tahwahn paſchweikſtinu auſis: „„Apſakluſſ, apſakluſſ!““ in tad

as jam apfatscheeru ap alkuni, juh aismaddu us mannu ustubu, fur Bohrbulula poschu laif goldu apkloahwufe osaidu usliht us golda. A kristtahws nawarr nuhsaturreeht, jam wajagih's tuhs jaunuh's gadejunus Bohrbulai pastoahsteiht, in ar eihksti pahr fowihm plaz-zihm us manni roahdeidams fokka: „Bohrbulen, tis gir muns moahfas dahls, in jis tagden gir rikteigs brühtgans.“ — In kad Bohrbulas ustubâ nabeja, tad jis manni roahj, kam as tühler par slihtsni poahrtoahpdams Bohrbulai nastoahstejs. „Par lobbihm, godnihm in flaischihm gadejunihm wissfi lobbi zilwaki pafaprihzaj!“ — Tâ jis fazzija.

Ru as jam stoahstu nuh wihna golla da uhtra, ar koahdihm woahrdihm as ar brühti runnaws, in kuh jih us manni runnawufe. Kad pa gabbalenam pastoahstu, tad kristtahws ar golwu pafaklannajs fokka: „Tis beja labbi,“ in ottonih's: „Tis beja labbi!“ In kad as pabeidschu stoahsteit, tad jis pawaizaj: „Aki tif wihn beja, in tas beja wiss?“ As atbilschu: „Tis beja wiss!“ — Tad jis golwu pakrattejs fokka: „Tis nabeja labbi!“ — As safatriuh's proffu: „„Krischteht, kas nabeja labbi?““ Jis ilgi, ilgi golwu krotta, in tad woahrdus gerri pawiltdams fokka: „„As towâ wihtâ biuhdams, nuh fowas puffes wairdâf promorni, gudri un proahsteigi biühtu isdarrejs. — Soll tu mann puischfia, in isroahd man nuh. „Weihlestibas weestnescha“ nuhdalku in perschianu kuh tu schuhreih't nuh golwas issamoahzeji, in kuh tew beja zellus sakimmuscham jahs prihschâ nuhsflaiteiht?““ — In kad as kristtahwam atbilschu, ka tis dorbs palizs nadarreih'ts, tad jis us pahdahm apfagrih's usliht zapuri golwâ, in tad pa dohrihm isihdams fokka: Laj Dihws sweehtej towu osaidenu! Paturri kas tew gir, a kas tohrpindâf noah'ts, tuh laj wilks apahd. Warru fazzeiht ka towa prezzeiba wahl nawa gollâ.“ — „Kad brühtguns ar brühti safaderr, tad brühtganam wajagih's zellus krist fowas brühtes prihschâ. Kad nabühsfi zellus pafaluhzejs, tad faderreiba issuks. Zittâ reisê effi gudroah'ts, pihjemm munnu poduhmu!““ Tuh pafazzejs jis aifht. —

A rikas nakaisch! Man ihsoahze breihnum flaischfi breih-tini. Te man biühtu daudj kuh stoahsteiht. A lobboah nastoahsteischu. Augstas prihzas in d'sillas skummeibas nawarr us daguna ustuppindâht in wissihm laudihm isroahdeiht. As par fowu apfasihwuschianu raksteidams duhmôaju schuh stoahsternu ihduht lobbihm in guhdeigihm lasseitajihm, kas par zittu zilwaku prihzahm pafaprihzaj in par zittu bahdahm nuhsabahdaj, a kad schis muns stoah'ts ihfapraustu klenderu ruhkâs, kam tis biühtu par prihku ka manni warr issuhbuht, tad tis man napatiftu.

Lasseitojs meihlais! Rikteigam peehperkuh'kam wajagih's biüht foldana mads, wajagih's fiuhra pippara. Besch pippara peehperkuh's nawa peehperkuh's. Safaderreeschana ar brühti man

faldaka nosch mads, a fūhrumam ar wajagihs brūht. Jau poschâ pirmajā stundenâ peechtſch derreibōahm, muns pascha fristtahws ihkaiseja ſaujeru rūhtuma, in tas man ihfagrause feerdi nosch pippars. A kad jis apfasteigows in apfazihmows pih munnas brūhtes roddihm, in kad jis pih munnas brūhtes beja pafmetſchows gordas iswōahreitas sūtw, tadjis fūhru pipparu trauzeru atſalizs pih mollas, nuh mads puhdena ſoldanumu kaudſchu kaudſehm iſlaiſteja par mūhſu derreibu in ar toāhdahm kaudſehm, ſa nawarreja atſagaineiht nuh muſſham in lapſenehm. — Walnam wajagihs dorba. Kuh jis beſch dorba dorreihſ? Walnam wajagihs breihnum daudj paſakraideht kopſch 12 pōāhru tuppelū nuhpleehſch iffotram brūhtes pōāhram pa guhdam. A pih munnas apſaſhwuſchanas jaw wajadſeehja wis moſoat 48 pōāhru. Of, naduhd Dihwir, nawihnam ſadſeerdaht, ſas man beja jadſeerd. Soāhdſchas ſihwixas in meitas ſaſaſtoāhjuſchas ap offu ūhdeni ſmalt, atſalihf ſparrus, atſajemm toāhſchus nuh plazzihm. Paſaklauf, kuh jahs trihſ in runnaj: — Wihna nuhſtoāhſtejuſe in iſſkaidruwufe wiſſu kuh jih ſinna un kuh naſinna nuh munnas brūhtes, nuh tahm zittahm paſaproſſ: „Moāhſen ali tu ſkaidroāf naſinni, as duhmawu kat jai wihna aſs gir greiſa?“ — Uhra: „Kuh tu ſoff moāhſen, as poſcha dſeerdeju ſa zitti teize ſa jai gir abbas aſs greiſas.“ Treſcha: „Jai gir kreifaja toāhja iſſagrihſuſe nuh ſkrihmukihm, dakters jai ihſkrihwejs nuh mirroxu kaulihm jaunu ſkrihmeli, moſch tis iſſaturreehs, kopſch dabūhs lauleibas; par ſihwu tiſſuſe jih warreehs pa ſarōāhpawaht pih ſkrutſchihm.“ — A, ſas wiſſas bōāhbu poahrſoffas warr ſaraktſeiht? A wiſſas toāhdas ſinnas walnam wajagihs iſſpaust laudis.

Nu laj nu tis brūhtu, lai tih ſihwiſchi gwelſch; ſas jahm muttes warr aiſſchūht? A nu wahl atſalehze gadejums gluſchi beſch proāhta. In tis gadejahs feſtdihnâ wolkora zeehlinâ. — Kopſch nuh ſowas brūhtes, apfazihmows nōāhtu atpaktat man ja-ih zaur oāhbuku kuptſcha dohrihm gerram. Leihds as jah dohru prihſchâ aſſu, leihds oāhbuku kuptſchs ar oāhbuku greſeli abbi reiſe iſſkrihn pa dohrihm oāhrâ, oāhbuki nuh grehſela iſſarippinawahs pa wiſſu ihlu, a jis pots atſaſeehds ſeehſch uſ ihlas beſch zap-pures ar iſſplahſtihm naſaſuktoātihm mottihm in aſs ar eihſchēihm treihdams rausch korſtas offoras kai bahrens, ſas peehrina dabuws. Iſſkrihn nuh ſowas uſtubas wazzais ſweiniſ, ſas jam ihpretti dſeihwu, tis breihnudamihs ihſaklihdſ: „Dihwir, naduhd, deehler meihlais, ſas tad tew nuhſatizſs? Kuh tu uſ ihlas atſaſeehds te dorr?“ Dāhbula kuptſchs aſs treihdams in balſi rauſteidams atſokka: „A kuh laj dorru? Manni iſſwihde oāhrâ pa dohrihm.“ Sweiniſ jam pawaijai: „ſas tewi iſſwihde?“ — Jis atbilsch: „Nu, ſas tad zits? — Munna poſcha ſihwa.“ —

Sweirik's pawajawa: „Ais kuh jih tewi isswihde?“ — In nu jis pihfaslihdams stöahwu atbilsch: „„Techteiht meihlais as tew kuh ihruhbu worru pastöahsteiht eihschihm in struppihm wöährdihm: Munnai fihwai tà gribbih's, kà man poscham gribbih's in tà man nafagribb.““

Tis beja tis gadejums, kuh man nuh fowas brühtes nöahkuht wajadseeja ihfawehrt, — in kas man bahdas par gadesumihm, kad jih manni neaistihl. U ihdams pöährduhmawu tuhs wöährdus, kuh dseehrdewu: „Munnai fihwai tà gribbih's, kà man gribbih's, in tà man poscham nafagribb.“ Duhmawu, gudrowu, a nawarreeju xi isduhmowahht xi isgudrowahht. Kur laj proähteigs zilwats fapruht töährdus wöährdus? — Bühs japaproff Kristtahwam Matteifam, mosch jis sinnahs man fapraschanu ihduht.

Kuh ihfaduhmaws, ih padarreiju; iheimu pih kristtahwa widdà pastöahstu jam kuh gadejumu, kuh as pots ar fawahm azzihm redseejis in ar fawahm ausihm dseerdejs, in tad pawajawu: „Kristteht, kuh tis öahbulu kuptschs duhmawa fazeidams: „Munnai fihwai tà gribbih's, kà man gribbih's, in tà man nafagribb?“ — Kristtahws atbilsch: — „„Hm, — wajagih's apfaduhmöäht.““ — Nu jis duhmadams stäigai pa ustubu, tad ofkonih's atfajamdams manni isklauschinai: „„Tu fokk, ka jah poscha fihwa juh isswihde pa dohrihm öährä?““ — Als atbilschu: „„Tà jis pots fazeje.““ — Jis: „„In tu redseeji, ka jis isswihst pa dohrihm us ihlas feehdeje?““ — Als: „Jis feehdeje in raudawa.“ — Wahl druppaneru pa bischkam pafaduhmaws kristtahws fokka: „„Nu, tad tis gir rikteigi. Kad fihwa juh isswihde pa dohrihm öährä, tad jis patihfigu taifneibu gir runnaws: „Munnai fihwai gribbih's büht möähjahm par waldneizi; man poscham gribbih's büht möähjahm par waldnifu; a tis kas munnai fihwai gribbih's, man nafagribb, — in kad jih poscha palikka ustubà in jis pots us ihlas feesch in rausch, tad jau pih peerkstihm worr nuhsfaktheit, ka jis pots nawa rikas, a poscha fihwa gir möähju waldneize.““

Nu man palikka baif, pots nasinnawu kuh darreihht, kuh nadarreihht. Als pafajehms peihpi, pihfaböahschu tobaka, ihfaischliku güni, atfaseeschu krahflà, kurrinu peihpi, feeschu in duhmawu. Lobbu druppanu paduhmaws wajawu: „Kristteht, totsch tu manni ih munnu brühti paseihsti; fokk tu man towas duhmas, kotris nuh mums abbihm bühs möähjahm par weersch-nifu, aki as pots, aki jih poscha?“ — Jis: „„Duhmawu ka jai napatiks us ihlas feest in raudöäht, jai gribbesih's palikt ustubà.““ — Als nawarreeju nuhsfaturrecht in ihfaklihdju: „Nu, tad kaneschnam lobboak laj wissi deweni walni us ihlas feesch in rausch!“ — Nu jis manni atscheerbinadams ihdruschina: „Nafabeihst, kristdeht, nafabeihst, jih tewi nafwih's wis öährä

pa dohrihm, a tis worr gon atsalehft, ka jih ar jauku walluden in meihligihm meihftihm peerkstinihm, tewi pih-fih's pih prihft-auta auklenas in pa fowai galwenai tewi luhzihs in dseih's, kai uzzinu gonnus." — As nuhfaprihts atfokku: „Gon laika pihtiks peehtsch koahsahm ar juh fajarunndacht par waldeibas lihtahm,“ a kristtahws pasaklaufeis atfokka: „„Puischkin, aki tu naessi dseerdews, kuh wazztahwi fokka:““

„„Kuh pirmsch koahsahm nawarri,
 „„Tuh peehtsch koahsahm nadarri?““

As atfokku: „Reh, kristtahw, nikod na-assu dseerdews, tih gir munna pierma dseerdeschana,“ — a jis pasaprihzawa nosch pots namaldejgais poahwasts, kad jis jaunus tizzeibas gobbolus faduhmaws islaisch laudis in tad fokka: „„Nu tad man gribbihs wazzu poahrfocku tewi pastoahsteit.““ As atkonih's fokku: „Stoahsti, as pasaklaufeischu, a moahzeibas nuh towahm poahrfockahm man nafagribb dseerdeht.“ Jis: „„Nafabeihst, towa poscha fihwina tewi moahzeibu ihduhs, kad tu munnu poduhmu napihjemf.““

As atfaseehschu krahslla, in kristtahws ihfoahft stoahsteiht:

Beja fur na bueht foahdscha, in foahdscha dseihwuja dauds lauschu in lauschu pulka dseihwuja diwi promorni jaukeeki; Wilks beja kallejs, Krauklis beja kuptschs. Wilks beja gudreniks ar smihkleigu meehli; Krauklam nikod natruhfka noudas. Nu labbi. — Te issfazeehle wolludas pa wissu foahdschu, ka Wilks in Krauklis bejuschi prezzeibas pih starschina Katschenas in Marruschkas in us poschihm Moahrtinihm buehfschuht dsart koahsas. In ta ih bej. Wilku falaulawa ar Katschenu in Kraukli ar Marruschku. In starschins us poschihm Moahrtinihm istaisa kuplas koahsas, koahdas nikod ni beja, ni buehs. Tur wissi foahdschas ihdsihwniki eehde in dsehre, tur speelowa tur donzowa zaurahm dihnahm un naktihm, nuh zatturdihnas woffora da uhtras zetturdihnas pusdihnai. — Nu labbi. —

A peehtsch koahsahm beja otkonih's labbi, in aishihn labbi buehtu, a nu foahdschu moahteites pasfazeehle koahjas in fkradeja nuh wihnas ustubas us uhtru zitta zittu iswaizadamas: Moahsen, aki tis warr bueht tihfa, ka Kraukline Kraukli perr? A, fur moahteites pa aushm tschuhtst in schweikstina, tur kotureis gir flaidra patihfiba. — Sweehtdihnas woffora ap Mettinihm, atskrihn Krauklis pih Wilka, kas kruhga ihgoahjs ar laudihm pasatrihft. Sokka Krauklis us Wilku: „As jau sinnu, kas tewi schuhwoffor atsalehfs.“ Wilks fapatruhjs proffa: „Kas gir?“ in pajehms Kraukli pih ruhkas abbi isiht po dohrihm dahrâ. Nu Krauklis fokka us Wilku: „Swaineiht, labbajs, na-atfalihs, fokk taifnibu, ka muehsu fihwas, munna Marruschka in towa Katschena

mums abbihm gir pa weersu, jahs mühs abbus deihda, kai löähtscheniks löähtschus, stabbuli pühsdams ar wahidu ruhkä.“ — Wilks atfokka: „Swaineiht, na-aistihz munnas Katschenas gubda, munna fihwina gir lahna in paklaufeiga kai aitera.“ — Soffa Krauklis: „Nafauz fastu par aitera. Mosch jih tad gir lahna, kad jai nawa weihra floäht.“ — „Noähz ar manni leihds,“ fokka Wilks, „as wakkar reiht nuhkawu barruhni, traknu wepri; fihwina fadeehju daffas, in tu pots sinni, zil gipsteiga munna Katschena us daffahm. As tew isroähdeihschu zil jih gir meihleiga, zil paklaufeiga.“ — Nu labbi. Abbi fwaini aisiht da Wilka ustabai. Kallejs Wilks dagöähjs pih luhga paklabbina in fauz: „Katschen, Katschen!“ — Luhgs atfawerr walkä, in Katschena golwu isböähse pa luhgu atfafauz: „Munnu weihria! Kas bühs weihren?“ — Soffa Wilks: „Sihwin, pajemm tahs daffas zil juh tur gir, in isfwihd jahs pa luhgu öährä!“ — „Tühler, tühler, weihria,“ tä Katschena atbilsch, in tad beja kuh pasaweehrt: pilna muldena ar daffahm isfrihn pa luhgu öährä — wahl öähtröät na fä tows öähbuku kuptschs pa dohrihm. Nu kallejs Wilks fokka: „Eds fihwin, tis beja labbi! Isfwihd wahl tuh dselscha katlexu ar zühku tautihm.“ — Katschena katlexu isfwihsch, katlexsch nuhsaschwast wihn. — Wilks pasaprihawes fokka: „Katschen, munna endscheleht! Eds tis beja labbi! A nu tu pasafawej ustubä wihna poscha, da gailihm, man gribbihs iht us fruhgu.“ Katschena atbilsch: „Labbi, labbi muns weihria!“ —

Abbi fwaini atfagrihsch atpaktal us fruhga pussi. Soffa Wilks us Kraukli: „Na, fwaini, aki tu redseeji?“ — Krauklis atfokka: „Redseehwu, tä gir gipsteigi paklaufeiga fihwa; a foff tu mann, fä tu juh isuizeji?“ — Wilks atfokka: „„Gluschi wihgli.““ — „Aki tu juh ihspträudi mallamä kambari, laj ji tur pabischkam patupp?“ — „„A, neh!““ — „Aki tu jai usleehji gorru weersü?“ — „„A, neh!““ — „Swaineiht, lühdsams foff tu man, ar köähdu pihproähwu tu juh isuizeji?“ — „„Nu, kad tew gribbihs dserdeht, tad pasaklauf,““ in nu Wilks Krauklam stöähsta: „„Kopfsch Katschena beja muna brühete, man pih jahs beja januhfaskott, köähds tis dreehbu gobbols, kas jai par wissahm zittahm dreehbehm wairöät pateihk, in ihfaweehrtu, fä tis bühs tis forkonais seihschu lofkots. Atfatikka man köähdu reis pih jahs aisiht us bruhkastu. Jih atnass nuh kufnas iszaptu korstu suhfi, kas pa tautihm peldej in usliht us golda. Nu atfaseehsim krahslüs in nuhterreesim promorku bruhkastu. As pasafajehms nasi atruhbeju suhfei spöährnu in uslihtu Katschenai us schleihwa, in ahtruhbejs suhfei tshiuhli, tuh uslihtu few us schleihwa, tad pasafajehms karuhti pasmekku tautus ar kuh zeppeti aplaisteiht, a man pasamisseja ruhka in nuh ruhkas ka-

ruhe ar wiffihm taukih m issalej uf golda. Nu as nuh krahflo pasazeehls pajemmu jahs skaisu seihsha lofftotu in ar tuh nuhflauku goldu. — Paduhmai nu, zil jih safabuhse kai es's laktateu schahludama in manni ishoahrdama. U as apfatscheers jai ap foklu juh butschowu in butschowu un butschodams runnawu: „Katschen, tad til as tawo, kam tew nuhsabascheiht par laktateu? Scheihdihm gir lofftotu iswoh, peehr; zil gribbi, a toahda praworna gipsteiga briuhgtanna, foahds as towo Wilks, nikur wiffa pasaulê ni beja, ni bûhs.“ — Zih tûhlen apfarimma in palikka lobba. Otkonih's dasastigga man juh atrast, turpat pih starschina, mûhsu taggadeja fihwu tahwa, — ka jih nuhsastwahjuse pih spihdschela, mottus ar tschemmehm atfatschemmei nuh pihres uf pakausi. Mon troahpejahs oahmurensch ruhka, in as ar oahmurenu, — breiffsch! — uskrahbu spihdschelam weersû — in stikli wihn nuhsastanneiwa, spihdschels fabirra druppûs. — Dihwin naduhd, nu jih iswoahht klight in raudoahht. — As otkonih's apfatscheers jai ap foklu, juh butschowu in butschowu in butschodams fokku: „Katschen, kam tew ais nihka spihdschela klight un raudoahht. Lobboah laj fapleihst spihdschels na ka as pots bihtu fapleiss, kas laj tad mums maiseti pelneitu?“ — Zih otkonih's apfarimma in palikka lobba in lusteiga. In tad as jahs tschemmehm trihs subus islauschu, tad jih pasafmehjuse fokka: „Man bûhtu breihnum's, tad tu man jaunat tschemmes nuhsapeerktu.“ — As jai nuhpeerktu jaunat tschemmes, in munna Katschena gir munna meihka paklaufeigu fihwina. — U nu man ja-ih't kruhga, man wahl gribbih's pasatrih't ar laudihm. Wilks ih-ih't kruhga in Krauklis aisiht uf sowoahm moahjahm.

Kallej's Wilks ihgoahj's kruhga atfateehds pasatrih; ar laudihm. Par toahdu stunden kruhgers dagoahj's pih kalleja, jam ihfchweihst aufi: „Krauklis gir nagodni fakasteihts.“ — Wilks issaspraude pa laudihm nuh kruhga oahra, ihfakott meehnefnizâ fowu fwaini Kraukli, ar poahrplahstu kuhpu in issistu azzî. Wilks safatruh; jam proffa: „Swaineiht, Kraukleih't, kas gir?“ — Krauklis atbilsch: „„Proff nu, kas gir? Dis man atfaleehze nuh towahm profflatu poahrfoffahm.““ — „Wilks: „Kas tew nuhsatikka?“ — Krauklis: „„Kuh tu proff, tuh jaw tew beja sinnoahht. — Pasaklaufejs towâ poahrfoffâ, uf moahjahm ihdams duhmawu: Kas wihnai moahfai bei godnis, mosch bûhs ih uhtrajai godns. Wajagih's paprubowah't. Kopsch as iheimu ustuba, stohw munna fihwa pih spihdschela in faprohweh mottus, in juhs jaunaja aubeita ispuschuta ar banteihm in ruhseitehm, gir jai lihdsesch uf golda uslikta. Man nuh towas poahrfoffas ihfawoahwe proah'ta gudras duhmas: „Pastoj, as juh tagden uizeishu!““ As pasafmihdams pajemmu

tuh aubeiti ar wiffahm banteitehm in ruhseitehm in ihboahschu juh fuhmosgu standscheiti. U jih spihdscheli weerdamihs, tik jau manni ihraudsejuse, apfagrihsch ka spuhlite atpakkal, ftrihn kai faskis man weersu in ar wiffihm desmits noggihm sperr man dscheihmi, poahrpleesch man luhpu, isdurr man azzj. In kad as jai ap foklu apfatscheers juh gribbu pabutschawuht, — klakch, — jih man ihspkauj azzis, — in kad as fokku: „Maruschia, fihwia meihla, as assu tows weihrs, in kad as tows, kam tew nihka aubeites deht ihfaskaiht?“ tad jih ihfasklihdj: „Nu, kad tu muns weihrs, tad as tewi uizeischi“, in tad wahl ihfatscheehre man mottus. — Pasawerr nu, ajs man issita in luhpa parhplahsta. In tas nabuhtu nuhsatizs, kad tu fowu proklatu poahsfokku man nabuhtu stoahstejs.“ — Wilks schahlundams pasagausch: „Swaineiht, zif man tewis schah! U, fur tew beja proahts? — Ali as tew nafazzeju ka tis dorbs beja japostroahdaj pirmsch koahsahm? Kas pirmsch koahsahm paleihds, tas peehtsch koahsahm napaleihds.“ —

Kristtahws Matteihs poahrfofku pabeids stoahsteiht, pihfazeehls koahjas fokka: „Wot, kristdahl, tih gir poahrfofka in kad tew gir smadsenes golwa, tad jau gon sinnafi, kas tew jodorra.“

Man tih poahrfaffa safagrihsch pa golwu rintschu rintschihm. Druppanexu paduhmaws wajagihf fowas duhmas kristtahwam issstoahsteiht; as jam fokka: „Kristtahw, schureis towa poahrfofka man issfaskott kaneschaam gluppa in kwerna, zittahm reiseehm tew beja godnakas poahfokkas, kuh man poastahsteiht.“ — Kristtahws pasafmeij in fokka: „„Ikkotra poahrfofka gir leihdsenama rihttam. Poscha poahrfofka gir kaumalas, a kaumulu widda gir kuhduls. Pasamekfej, aki tu warreesi kuhdulu atrastj.““ — As: „Ali tew gribbihs, laj as fowas bruhstes aubeiti fuhmosgu standscheiti ihboahschu in ar jahf skaihtaju lofftotu taukus nuh golda nuhflautu?“ Jis smihdamihs fokka: „„Paprubbawaj moscham biuhs labi!““ — As: „Reh, kristteht, kab as tuh darreitu, tab as ihfastigtu kai ingists staigunnu pohra.“ — Jis otkonihf pasafmeij. — Kopsch as apfaduhmawu, aki wazzihm weihrihm daschureis golwa smadsenes nawa safareschgewuschas, kristtahws peehtschni ihfaklihdj: „Puischia, fokk tu man, zif tew gir goddu?“ — As safatruihzs jam atwajawu: „„Deht kam tu proff?““ — Jis: „Nikas, man tik duhmas safastrehja.“ — As: „„Na, tad as tew pasazzeischi: septeita Nuwemberi man palikka 41 gods.““ — Jis: „Aha, tad jau tew poahri par tshetrihmdefmitihm.“ — As: „„Ali tis tew napateihf?““ — Jis: „Laj biuhs! Man tik ihfashoahwe proahta wazza louschu fokkomais woahrs: Kur da 20 nawa flakts, da 30 nawa stipris in speehzeigs, da 40 nawa gudris, da 50 nawa bogahts, tis nikod par toahdu nepahrfaeweehrs.“

A tew jaw pōāhri par 40, in tu wahl ne-essi gudrē." — As:
 „Krissteht Matteihs, tis, kas manni tur par gluppa, tis pots
 nawa gudriē." — Zis ottonihs pafafmeij un fokka: „Zif tew
 gudreibas gir? Aki tu gudriē nafaprosdams is munas pōāhr-
 fokkas dseihwuschanas uizeibu pafafmelt? Pōāhrfokka gir tit
 leihdseidba, par pihmahru tew pastōāhsteita. Brūhtes loffots
 nawa reihku luppota, ar kuh taurus nuh golda nuhflauzeiht, in
 poscha brūhte nawa gluppa fchterwa, kas laj dassas pa luhgu
 isfwihsch dāhrā! — Ar brūhti wajagihs fkaifski, smalti in
 prōāhteigi apfa-ih. Pirmfch fōāhsahm wajagihs ar brūhtes
 feerdi ihpafaseiht, aki jih gir wazzafihm paklaufeigu, pasem-
 meiga, meihleiga, pazihsteiga, uftizzeiga, aki jih gir darbeiga in
 fpuhdreibas kuhpeeja — in kad jai fchōāhdas montas pūhrā,
 tad tu jahs prihfčka nuhfamett zellūs, ais tuh, ka jih bīūhs
 tows Mihrā Endschels us wiffu tawu mīūhschu.“

„Kuh pirmfch fōāhsahm nadarreifi
 Tuh peehtfch fōāhsahm nawarreesi!“

Tā as fowā kristtahwa poduhmu lasseitajam isstōāhstu.

Schahdas grahmatas wisâs grahmatu bohðês dabujamas.

- Baumbach**, Appinu wihte. No Wahzu wallodas pahrtulkotês. 15 kap.
- Beckmann**, Derrigas sînnas un stahsti is wahzu wallodas latweeschu wallodâ pahrzeltas. 20 kap.
- Blihwerâ pamihlija.** 3 kap.
- Brandwihnâ noslihkst wairak, ne kâ uhdeni.** Peezi stahstini, farakstiti Latweeschu tautai, par preekschsîhmi un derrigu mahzibu wez-zeem un jauneem. 10 kap.
- Bruhtes krohnis.** Stahstinsch, semneekeem no wissahm kahrtahm. (Ohtra drukka.) 25 kap.
- Burtneeka braukshana us prezzibahm.** Johzigs stahstis is wahzu wallodas. 6 kap.
- Clemens, Th., Bernarts Dekmers.** Stahstis. 15 kap.
- Dauge, G., Kalpu-grahmatina ar peezeem kalpu-stahsteem un weenu kalpu-spreddiki.** 30 kap.
- Deewabihjigs wehweris.** Derrigs stahstis par mahzibu ifkatram, kâ Deewu buhs mihtot un pehz wianna taifnibas dshwoht. 10 kap.
- Dûnsberg, Kohshi spohshi starrini no tahm trim swaigsnehm pirmajâ leelumâ: Kreewu Keisara Behtera ta Leelaja, Wahzu Keisara Jahsepa, zilwezibasdrauga, Bruhshu kehnina Wikuma ta Pirmaja.** 15 kap.
- Dûnsberg, Priddis un Truhte.** Nihme, feshôs dseedajumdês. Jaunekkeem un Jauneklehm farihmeta. 35 kap.
- Dûnsberg, Tobijas, jeb to tizzigo dshwe pasaulê.** 35 kap.
- Dûnsberg, Unkel Tohma buhda, jeb Regeru dshwe Amerikas wehrgu-walstis. Ar dauds bildehm puschkota. Pirmâ un ohtra daska.** 75 kap.
- Frantschu pirmais dumpis.** No H. Liewenthal. 30 kap.
- Friedemann, J., Jauki stahsti pahr dabbu un sweschahm semmehm. (Tê klahit trihs ar pehrwehm ispuschkotas bildeh.)** 40 kap.
- Fuchs, Ch. J., Sanne, jeb mahnu tizzibas augli un gals.** 30 kap.
- Girgensohn, C. R., Robinsons Kruhshinsch. Stahstu-grahmata, behrneem Wahzeeschu wallodâ farakstita no Jekkuma Indrika Kampe, pehz dauds zittâs wallodâs un nu arr Latweeschu behrneem, kas mahf laffiht, wiannu wallodâ pahrtulkota.** 70 kap.
- — Stahsti, pasakkas, dseemas un mihtklas, par pamahzishanuun ijlusteshanu Latweeschu wallodâ farakstitas. (Ohtra drikkê.) 20 kap.
- Gustafa Adolfa, Sweedru kehnina, ewangeliuma tizzibas pahrstahwetaja un affins-leezineeka dshwoshana un mirshana. Latwiski no Andreja Keekstina.** 18 kap.
- Jahnis, jeb waijata pateesiba.** 50 kap.
- Rahnberg, J., Josapats Indias kehnina dehs. Stahstis no wezzeem fristigeem laikeem no Genowewas un leeldeenas pautu stahstu farakstitaja.** 25 kap.
- Kalaminowicz, A., Alpes sahle jeb tshiganeeete Struppa. Wezs Ungaru stahstis. (Ar dimahm bildehm.)** 25 kap.

J. Brigadera,

grahmatu un rakstamleetu
pahrdotawa,

Rigâ (Berga basarâ).